WIKIPEDIA

Makedonian kieli

Makedonian kieli on indoeurooppalaiseen kielikuntaan kuuluva kieli. Se kuuluu slaavilaisten kielten eteläslaavilaiseen haaraan ja on läheistä sukua bulgarian kielelle. Sitä kirjoitetaan kyrillisin kirjaimin. Makedonian kieltä puhuu noin 1,6 miljoonaa ihmistä, joista suurin osa asuu Pohjois-Makedoniassa.[1]

Makedonia	
Oma nimi	makedonski (Македонски)
Tiedot	
Alue	Albania Bulgaria Kreikka Pohjois-Makedonia Serbia
Virallinen kieli	Pohjois-Makedonia
Puhujia	1 620 000[1]
Sija	ei 100 suurimman joukossa
Kirjaimisto	kyrillinen
Kielenhuolto	Institut za makedonski jazik[2]
Kielitieteellinen luokitus	
Kielikunta	indoeurooppalaiset kielet
Kieliryhmä	slaavilaiset kielet eteläslaavilaiset kielet
Kielikoodit	
ISO 639-1	mk
ISO 639-2	mac (T), mkd (B)
ISO 639-3	Mkd (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=mkd)
	Ohje

Makedonia on osa eteläslaavilaista kielijatkumoa, johon kuuluvat pohjoisesta alkaen sloveeni, kroatia, serbia (serbokroaatti), makedonia ja bulgaria sekä muinaiskirkkoslaavi. Siirtymä serbiasta makedoniaan ja bulgariaan on vaiheittainen ja näiden keskinäinen ymmärrettävyys korkea. Osa tutkijoista pitää makedoniaa bulgarian murteena, mutta toiset kiistävät tämän voimakkaasti.[3] Bulgarian valtion virallinen kanta oli pitkään, että makedonia on vain bulgarian kielen murre. Nyttemmin Bulgaria on tunnustanut makedonian omaksi erilliseksi kielekseen, tosin bulgarialaiset nationalistit eivät tätä hyväksy.

Makedoniaa on kirjoitettu kyrillisellä kirjaimistolla vuodesta 1944 alkaen.[1] Oikeinkirjoitus on lainattu pääasiassa serbiasta ja siten kauempana bulgariasta ja venäjästä. Sanastoa taas on lainattu kreikasta, turkista ja serbiasta.

Nykyisen makedonian kielen käyttö kirjallisesti alkoi 1700-luvun lopun eteläslaavilaisen nationalismin myötä. Aluksi makedonialaiset ja bulgarialaiset kirjailijat tekivät yhteistyötä, mutta yhteistä perustaa kirjakielelle ei saatu luotua, mikä johti 1800-luvun puolivälissä välirikkoon. Bulgarialaiset hylkäsivät makedonialaismurteet ja alkoivat vaatia makedonialaisia opettelemaan standardi-bulgariaa. Myöskään maailmansotien välisessä Jugoslaviassa makedoniaa ei hyväksytty, vaan sitä pidettiin serbian murteena, ja kouluissa opetettiin valtakunnan yhteistä serbokroatiaa, vaikkakin kieltä siedettiin kansanperinteenä. Toisen maailmansodan aikana Makedonian miehittivät Bulgarian fasistit, jolloin kouluissa opetettiin standardi-bulgariaa. Kieli vakioitiin kirjakieleksi viimein osana Titon aikaista kulttuuriautonomiaa 1940-luvulla, ja se saavutti lopullisen muotonsa 1950-luvun alussa.[3]

Makedonialainen aakkosto

А	Б	В	Г	Д	Ѓ	Е	Ж	З	Ѕ	И	Ј

К	Л	Љ	М	Н	Њ	О	П	Р	С	Т	Ќ
У	Ф	Х	Ц	Ч	Џ	Ш					

Katso myös

- Makedonian translitterointi

Lähteet

1. Macedonian (http://www.ethnologue.com/language/mkd) *ethnologue.com*. Viitattu 19.8.2019. (englanniksi)
2. ukim.edu.mk (http://www.ukim.edu.mk/en_index.php) Institut za makedonski jazik. Viitattu 3.3.2012.
3. http://www.lmp.ucla.edu/Profile.aspx?menu=004&LangID=42

Slaavilaiset kielet

bosnia | bulgaria | kašubi | kroatia | makedonia | montenegro | polabi | puola | ruteeni | serbia | serbokroatia | slovakki | sloveeni | slovintsi | sorbi | tšekki | ukraina | valkovenäjä | venäjä